

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 15 stycznia 2018 r.

WPS-I.431.1.45.2017.HM

**Pan
Stanisław Pyśk
Wójt Gminy Czarnia
Czarnia 41
07-431 Czarnia**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769 i 1985) w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 28 i 29 listopada oraz 8 grudnia 2017 r. kontrolę kompleksową w Urzędzie Gminy Czarnia.

Przedmiot kontroli obejmował tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w zakresie:

- opracowywania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 28 listopada 2017 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole z kontroli, podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 2 stycznia 2017 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Czarnia oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Stosownie do art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Rada Gminy Czarnia przyjęła w dniu 31 marca 2015 r. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020. Ocenę stopnia realizacji Programu i osiągnięcia założonych w nim celów, w szczególności wobec braku prowadzonej

na bieżąco dokumentacji działań przez zobowiązany do ich realizacji Zespół Interdyscyplinarny, utrudniał brak mierników dla ustalonych celów i zadań oraz harmonogramu realizacji działań w poszczególnych latach trwania *Programu*. Jednocześnie zwrócono uwagę na powielanie w *Programie* zadań, których obowiązek realizacji na każdą gminę nakłada już ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, a w sposób szczegółowy określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Ze sporządzonej przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego w Czarni informacji wynika, że zaplanowane w *Programie* działania w 2016 r. realizowane były w szczególności poprzez:

- organizację dla dzieci i młodzieży zajęć informacyjno-edukacyjnych nt. przeciwdziałania przemocy i agresji oraz pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych,
- zapewnienie rodzinom dotkniętym przemocą dostępu do materiałów edukacyjno-informacyjnych o przemocę oraz ich rozpowszechnienie wśród mieszkańców gminy,
- zapewnienie osobom realizującym zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie uczestnictwa w szkoleniach.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 przywołanej wyżej ustawy Rada Gminy Czarnia podjęta w dniu 31 marca 2011 r. uchwałą Nr IV/27/11 w sprawie trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Zapisami § 2 pkt 7 oraz § 3 pkt 3, lit. d tej uchwały powoływanie grup roboczych powierzono przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego, podczas gdy w myśl art. 9a ust. 10 ustawy grupy robocze tworzy zespół interdyscyplinarny.

Zwrócono również uwagę, że postanowienia § 3 pkt 10 uchwały, delegujące określenie organizacji pracy oraz sposobu dokumentowania prac Zespołu i grup roboczych na członków Zespołu Interdyscyplinarnego są niezgodne art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w świetle którego wszelkie regulacje dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego powinny być ustalone przez radę gminy. Na skutek tego błędnego zapisu zasady pracy Zespołu Interdyscyplinarny określono w *Regulaminie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego działającego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarni*, wprowadzonego zarządzeniem Nr 1/2012 kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarni z dnia 10 stycznia 2012 r.

Zespół Interdyscyplinarny w Czarni działał na podstawie porozumień o współpracy zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Czarnia a podmiotami, których przedstawiciele weszli w skład Zespołu

Interdyscyplinarnego. W § 2 lit. c tych porozumień zawarto zapis że *w przypadku usprawiedliwionej nieobecności udziału wyznaczonego członka w pracach Zespołu podmiot zobowiązuje się do zapewnienia zastępstwa*. Przepisy prawa z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie przewidują zastępstwa osób powołanych do składu Zespołu.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych przed przystąpieniem po raz pierwszy do wykonywania zadań złożyli oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz o znajomości przepisów o odpowiedzialności karnej za udostępnienie danych osobowych lub umożliwienie do nich dostępu osobom nieuprawnionym, zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Stosownie do art. 9a pkt 9 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewniał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarni.

Jedno z siedmiu posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, jakie miały miejsce w kontrolowanym okresie, nie odbyło się w wymaganym przez art. 9a ust. 7 ustawy terminie, tj. nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. Ponadto sporządzone z posiedzeń protokoły nie odnosiły się do indywidualnych spraw prowadzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Pomimo obowiązku wynikającego z art. 9a ust. 3 i 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w żadnym posiedzeniu nie uczestniczyli przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Bandysiach, Zespołu Szkół w Surowem, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Myszyńcu, Sądu Rejonowego w Ostrołęce – kurator specjalista w Zespole ds. Wykonywania Orzeczeń w sprawach Rodzinnych i Nieletnich, a w 6 posiedzeniach przedstawiciel Sądu Rejonowego w Ostrołęce – starszy kurator zawodowy w Zespole ds. Wykonywania Orzeczeń w sprawach Karnych.

W kontrolowanym okresie procedura „Niebieskie Karty” wszczęta była w stosunku do 4 rodzin. Kontroli poddano 4 sprawy prowadzone w 2016 r. i 2 w 2017 r. Na 6 rodzin dotkniętych przemocą, 3 stanowiły rodziny z małoletnimi dziećmi. We wszystkich przypadkach sprawcami przemocy byli mężczyźni, 4 z nich nadużywało alkoholu. Wszystkie skontrolowane sprawy prowadzone były przez grupy robocze. W okresie objętym kontrolą procedurę „Niebieskie Karty” zakończono w stosunku do 5 rodzin.

We wszystkich sprawach, stosownie do § 16 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” został opracowany indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istniało

podejrzanie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i jej rodziny. Zaplanowane w nim działania dostosowane były do indywidualnej sytuacji rodziny dotkniętej przemocą i jej potrzeb. W trakcie trwania procedury plan był monitorowany i w zależności od sytuacji weryfikowany. Jednakże realizacja działań ustalonych w planie pomocy – za wyjątkiem przedstawicieli GOPS, sporadycznie oświaty i GKRPA – nie była dokumentowana.

W wyniku analizy skontrolowanych procedur stwierdzono następujące uchybienia:

- w 1 sprawie formularz „Niebieska Karta – C” i formularz „Niebieska Karta – D” zostały wypełnione przez pracownika socjalnego poza posiedzeniem grupy roboczej, podczas gdy stosownie do § 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia formularz „Niebieska Karta – C” i formularz „Niebieska Karta – D” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej,
- we wszystkich indywidualnych sprawach grupy robocze były powołane przez przewodniczącą ZI, co jest niezgodne z art. 9a ust. 10 ww. ustawy, gdyż grupy robocze może tworzyć zespół interdyscyplinarny,
- przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego nie dokumentowała przekazania formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w określonym przez § 8 ust. 1 rozporządzenia terminie 3 dni od dnia jego otrzymania,
- w 1 sprawie jako podstawę zakończenia procedury wskazano § 18 ust. 1, pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” i ustanie przemocy w rodzinie, choć w przypadku niezamieszkiwania osób razem procedurę należało zakończyć z powodu braku zasadności podejmowanych działań na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 tego rozporządzenia.

Za stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia odpowiedzialność ponosi Pan, jako Wójt Gminy i Pani Krystyna Skorupska – przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Czarni.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Uzupełnić Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 o mierniki dla ustalonych celów i harmonogramy podejmowanych w kolejnych latach działań oraz dokumentować je na bieżąco.
2. Dostosować zapisy § 2 pkt 7 oraz § 3 pkt 3, lit. d i § 3 pkt 10 *uchwały Nr IV/27/11 Rady Gminy Czarnia z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie trybu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania* do brzmienia art. 9a ust. 10 i ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Uchylić *Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarni z dnia 10 stycznia 2012 r.*
4. Dokonać zmian w porozumieniach o współpracy zawartych pomiędzy Wójtem Gminy Czarnia a podmiotami, których przedstawiciele weszli w skład Zespołu Interdyscyplinarnego poprzez usunięcie niezgodnego z przepisami ustawy zapisu o pełnieniu zastępstwa za członków Zespołu Interdyscyplinarnego.
5. Tworzyć grupy robocze zgodnie z art. 9a ust. 10 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Dokumentować przekazanie przez przewodniczącą ZI formularza „Niebieska Karta – A” członkom ZI lub grupy roboczej w terminie 3 dni od dnia jego otrzymania.
7. Organizować posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego nie rzadziej niż raz na trzy miesiące zgodnie z art. 9a ust. 7 ww. ustawy.
8. Wypełniać formularz „Niebieska Karta – C” i formularz „Niebieska Karta – D” zgodnie z § 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz formularzy „Niebieska Karta”.
9. Zapewnić uczestnictwo wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego w jego posiedzeniach.
10. Wskazywać w protokole zakończenia procedury „Niebieskie Karty” adekwatną do sytuacji podstawę prawną.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku niezgłoszenia lub nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie **30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie Wydział Polityki Społecznej, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa.**

Ponadto informuję, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej **kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej wysokości od 200 do 6 000 zł.**

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej